

[Ministeren for Grønland]

1979. Hjemmestyret er en dynamisk proces, hvor vi gradvis overfører ansvar, og det er den danske regerings og det danske folketings ansvar at stå ved de opgaver, der stadig er vore.

Så vil jeg gerne vende mig til hr. Søren B. Jørgensen, som særlig talte om tre forhold: dels en historisk overvejelse om 1977-indgreb, dels et spørgsmål om, hvorvidt landsstyret eventuelt kunne have tilsluttet sig en anden løsning, dels og endelig – hvad jeg da godt forstår på baggrund af en leder i et københavnsk dagblad, som har overrasket og undret mig ganske overordentligt – ville hr. Søren B. Jørgensen gerne vide, om der var et møde en bestemt onsdag, og om forhandlingsmulighederne virkelig var udtømt. Noget tilsvarende var hr. Ole Henriksen inde på, og netop på baggrund heraf vil jeg gerne gå lidt i dybden med specielt det sidste spørgsmål.

Men det historiske. Det undrer mig lidt, at hr. Søren B. Jørgensen nævnte 1977, men ikke nævnte 1981, for i 1981 stod min forgænger, fru Tove Lindbo Larsen, som Grønlandsminister og anbefalede et lovforslag, der meget lignede det lovforslag, vi fremsætter nu, og som også fastsatte en bestemt lønramme. Hr. Søren B. Jørgensen har helt ret i, at det ikke var sådan i 1977 – i 1977 henskød man det til voldgift – men forskellen på 1977 og 1981 var, at parterne i 1977 på mange områder havde nærmet sig hinanden, og at man derfor skønnede, at en voldgiftsmand havde mulighed for at lave et egentligt forlig.

Men denne situation minder meget om 1981, hvor man kun på ubetydelige områder havde nærmet sig hinanden, og hvor folketinget og regeringen derfor skønnede, at man ville gennemføre en lov, der også fastsatte lønrammen.

I dette tilfælde har man slet ikke – jeg gentager: slet ikke – nærmet sig hinanden, siden man mødtes første gang den 30. juni 1983. Der har været talt om, at de to pct. var et løndiktat fra begyndelsen. Jeg kan bare fastslå, at maskinmestrenes krav ville have udgjort en samlet lønstigning på 18 pct., og at det, som vi fra det offentlige aftalenævn har tilbudt, er 2 pct. Og ingen, hverken maskinmestrene eller det offentlige aftalenævn, har i denne meget lange periode ændret holdning. Der er altså heller ikke slækket på maskinmestrenes krav på de 18 pct.

Må jeg så i denne forbindelse, specielt til hr. Ole Henriksen, som nævnte det offentlige aftalenævn eller ministeren og føjede til: »eller hvordan det nu foregår«, give den opklarende oplysning, at der findes et offentligt aftalenævn bestående af repræsentanter for Grønlands kommuner, for Grønlands hjemmestyre og for den danske stat. Vi giver mandat til det offentlige aftalenævn, dette mandat har været klart, og der har været total enighed om det imellem de tre parter.

Jeg må altså sige til hr. Søren B. Jørgensen, at man naturligvis kan fremføre 1977, men jeg ville mene, det var mere relevant at fremføre 1981.

Det andet af de tre spørgsmål, hr. Søren B. Jørgensen nævnte, var, om landsstyret måske – sådan forstod jeg hr. Søren B. Jørgensen – også ville have godkendt en anden løsning.

Jeg vil gerne citere to udtalelser fra landsstyret. Den ene er fra en telex til mig for et par dage siden her i forbindelse med lovindgrebet, en telex, som også bliver uddelt til arbejdsmarkedsudvalget, hvis lovforslaget går dertil. Den lyder:

»Landsstyret har ingen bemærkninger til lovforslagets tekst og tilslutter sig således den i forslaget indeholdte beløbsramme.«

Det andet citat i denne sammenhæng er en pressemeddelelse, som landsstyret har afgivet. I denne ganske lange og detaljerede pressemeddelelse står der bl.a.:

»Landsstyret finder det således umuligt at gå med til yderligere lønforbedringer til maskinmestrene under hensyn til den ønskede lønpolitik med fortsat udjævning af lønsforskelle mellem SIK og en række andre overenskomstgrupper.«

Jeg må altså sige til hr. Søren B. Jørgensen, at landstyret har skønnet, at det var denne og ingen anden løsning, man kunne gå med til.

Det sidste punkt, som jeg føler det meget påtrængende at tage op, er hr. Søren B. Jørgensens spørgsmål om et bestemt møde onsdag, og det gør jeg naturligvis, fordi det i en del af dagspressen har været hævdet – ikke særlig galant – at jeg har ført både regeringen og folketinget bag lyset, fordi forhandlingsmulighederne ikke var udtømt, og fordi der stadig væk var mulighed for at fritage bestemte, livstruede områder.